

Bài báo nghiên cứu

MỘT SỐ VẤN ĐỀ VỀ PHÁT TRIỂN DU LỊCH Ở HUYỆN CẨM XUYÊN, TỈNH HÀ TĨNH

Nguyễn Thị Thúy Duyên

Trường Đại học Công nghiệp Thực phẩm thành phố Hồ Chí Minh, Việt Nam

Tác giả liên hệ: Nguyễn Thị Thúy Duyên – Email: duyennnguyenthithuy9@gmail.com

Ngày nhận bài: 10-11-2022; ngày nhận bài sửa: 23-3-2023; ngày duyệt đăng: 27-4-2023

TÓM TẮT

Bài viết này phân tích thực trạng phát triển du lịch ở huyện Cẩm Xuyên ở các mặt: hoạt động quản lý nhà nước về du lịch; cơ sở vật chất – kỹ thuật du lịch; môi trường tại các điểm và khu du lịch; hoạt động quảng bá, xúc tiến du lịch. Bằng phương pháp quan sát, thực địa, tổng hợp, phân tích và xử lý thông tin, bài viết chỉ ra một số vấn đề bất cập, như: cơ sở vật chất – kỹ thuật du lịch còn yếu và thiếu, hoạt động quản lý chưa thực sự hiệu quả, chưa có sự đầu tư đúng mức về quảng bá du lịch, nhiều hoạt động du lịch còn gây ô nhiễm môi trường... Từ kết quả nghiên cứu này, bài viết đề xuất một số biện pháp phát triển du lịch ở huyện Cẩm Xuyên: hoàn thiện cơ chế chính sách nhà nước về hoạt động du lịch, đẩy mạnh xây dựng kết cấu hạ tầng, cơ sở vật chất – kỹ thuật du lịch, bảo vệ tài nguyên môi trường du lịch, phát triển nguồn nhân lực du lịch và đẩy mạnh hoạt động thông tin, quảng bá du lịch.

Từ khóa: huyện Cẩm Xuyên; tỉnh Hà Tĩnh; phát triển du lịch

1. Đặt vấn đề

Huyện Cẩm Xuyên hiện có một số loại hình du lịch: du lịch biển với việc khai thác tài nguyên biển Thiên Cầm ở Cẩm Nhượng, biển Hải Đăng ở Cẩm Lĩnh; du lịch Văn hóa – tâm linh khai thác khu lưu niệm cố Tổng bí thư Hà Huy Tập (Cẩm Hưng), đền Thượng tướng Nguyễn Biên (Cẩm Huy), chùa Yên Lạc, đền Cả (Cẩm Nhượng), chùa Cẩm Sơn (núi Thiên Cầm), tháp Am (Cẩm Duệ); du lịch sinh thái khai thác khu sinh thái Kê Gõ, du lịch đảo: đảo Bước, đảo Ến tại Thiên Cầm... tạo nên một quần thể du lịch đa dạng và phong phú. Tuy nhiên, du lịch ở huyện vẫn chưa có sự phát triển vượt bậc và chưa thu hút đông đảo khách du lịch trong nước và quốc tế. Nguyên nhân của thực trạng này đến từ nhiều phía như công tác quản lý hoạt động du lịch chưa chặt chẽ, cơ sở vật chất - kỹ thuật du lịch chưa đồng bộ và hiện đại, tài nguyên môi trường du lịch còn một số vấn đề bất cập, nguồn lao động chất lượng cao trong du lịch còn thiếu và yếu, hoạt động xúc tiến quảng bá chưa thực sự được quan tâm đầu tư... Trước đây, đã có một số nghiên cứu về du lịch ở Cẩm Xuyên; tuy nhiên, các nghiên

---

Cite this article as: Nguyen Thi Thuy Duyen (2023). Some issues about tourism development in Cam Xuyen, Ha Tinh Province. *Ho Chi Minh City University of Education Journal of Science*, 20(4), 639-650.

cứu đó chỉ tập trung vào khu du lịch Thiên Cầm mà chưa đi sâu vào các vấn đề mang tính tổng quan của du lịch toàn huyện. Bài viết này chủ yếu sử dụng phương pháp quan sát, thực địa trực tiếp đến những khu, điểm du lịch trong huyện để quan sát, tìm hiểu và nghiên cứu thực trạng hoạt động du lịch ở huyện Cẩm Xuyên, từ đó có thể đề xuất một số biện pháp góp phần phát triển du lịch ở huyện Cẩm Xuyên, tỉnh Hà Tĩnh.

2. Giải quyết vấn đề

2.1. Tiềm năng du lịch ở huyện Cẩm Xuyên, Hà Tĩnh

2.1.1. Khái quát về huyện Cẩm Xuyên

Huyện Cẩm Xuyên, tỉnh Hà Tĩnh được tách ra từ huyện Kỳ Hoa năm 1837 có tên gọi là Hoa Xuyên, đến năm 1841 được đổi tên thành Cẩm Xuyên. Huyện Cẩm Xuyên ở phía Đông của tỉnh Hà Tĩnh, phía Bắc giáp thành phố Hà Tĩnh và huyện Thạch Hà, phía Nam giáp huyện Kỳ Anh, phía Tây giáp huyện Hương Khê, phía Tây Nam giáp tỉnh Quảng Bình, phía Đông giáp biển. Huyện có 25 xã và 2 thị trấn với tổng diện tích 635,5 km², dân số toàn huyện khoảng 153 nghìn người. (Electronic portal of Cam Xuyen district, 2019)

Cẩm Xuyên có mạng lưới giao thông cơ bản đồng bộ với tuyến đường quốc lộ 1A, quốc lộ 15B, quốc lộ 8C và tuyến đường ven biển đi qua. Với 938 km đường bộ, 18 km bờ biển và 65 km đường sông, cách cảng hàng không Vinh và cảng hàng không Đồng Hới, Quảng Bình chỉ cách từ 70-100km, Cẩm Xuyên rất thuận lợi cho giao thương buôn bán. Đây cũng chính là một trong những lợi thế, là cầu nối giao thương thuận lợi giữa các miền Nam, Bắc. (Electronic portal of Cam Xuyen district, 2019)

Các đơn vị hành chính bao gồm thị trấn Cẩm Xuyên, thị trấn Thiên Cầm và 25 xã là: Cẩm Yên, Cẩm Hòa, Cẩm Dương, Cẩm Nam, Cẩm Long, Cẩm Huy, Cẩm Thăng, Cẩm Quang, Cẩm Bình, Cẩm Vĩnh, Cẩm Thành, Cẩm Duệ, Cẩm Mỹ, Cẩm Quan, Cẩm Sơn, Cẩm Thịnh, Cẩm Hưng, Cẩm Hà, Cẩm Phúc, Cẩm Nhượng, Cẩm Lộc, Cẩm Lĩnh, Cẩm Trung, Cẩm Minh, Cẩm Lạc. Tổng diện tích tự nhiên của huyện Cẩm Xuyên là 639,28 km², là huyện có diện tích lớn thứ ba trong số 13 đơn vị hành chính cấp huyện trực thuộc tỉnh Hà Tĩnh, xếp sau các huyện Hương Khê (1241 km²) và Hương Sơn (950 km²), trong đó có 12.500 ha đất nông nghiệp, 31.000 ha đất lâm nghiệp, 1.000 ha đất nuôi trồng thủy sản. Với địa hình có nhiều sông, suối, hồ, đập lớn. Vùng đồi núi chiếm 2/3 diện tích tự nhiên nên phù hợp phát triển lâm sinh, chăn nuôi. Với hơn 58% dân số trong độ tuổi lao động, Cẩm Xuyên là huyện có nguồn lao động dồi dào cho phát triển kinh tế - xã hội. (Cam Xuyen District People's Committee, 2017).

Là huyện có lợi thế về cả 3 vùng địa hình, trong đó vùng đồi núi có trữ lượng lớn các loại vật liệu xây dựng. Bên cạnh đó, với sự phát triển mạnh về nông nghiệp – thủy sản, du lịch, Cẩm Xuyên trở thành địa phương có là nguồn nguyên liệu sẵn có và là điều kiện quan trọng cho phát triển các ngành công nghiệp phụ trợ, tiểu thủ công nghiệp, chế biến. Cẩm Xuyên là huyện có bề dày truyền thống cách mạng, giàu bản sắc văn hóa lịch sử, tại các miền quê ở Cẩm Xuyên còn lưu giữ nhiều nét văn hóa, lễ hội truyền thống đặc sắc, tốt đẹp.

2.1.2. Tài nguyên du lịch của huyện Cẩm Xuyên

Cẩm Xuyên nằm trên tuyến du lịch xuyên Việt, điểm đầu của con đường di sản miền Trung, cửa ngõ quan trọng của không gian du lịch hành lang Đông Tây, là cầu nối giữa khu công nghiệp mỏ sắt Thạch Khê và khu kinh tế Vũng Áng, là một vùng đất giàu truyền thống văn hóa và có tình hình xã hội ổn định. Cẩm Xuyên còn là một huyện giàu tiềm năng về du lịch với những điểm đến hấp dẫn. Do đó, vùng đất này có những tiềm năng như sau:

Tiềm năng phát triển du lịch biển: Cẩm Xuyên có 4 xã ven biển là Cẩm Nhượng, Cẩm Lĩnh, Yên Hòa, Cẩm Dương, trong đó có biển Thiên Cẩm ở Cẩm Nhượng, cách Hà Tĩnh 20km về phía Nam theo quốc lộ 1A, nổi tiếng với bãi biển đẹp, cát trắng mịn, nước biển trong xanh, hải sản tươi ngon. Cẩm Xuyên kêu gọi các dự án đầu tư kinh doanh tại các khu du lịch này với tổng hợp nhiều loại hình du lịch: tắm biển, nghỉ dưỡng, du lịch sinh thái, du lịch cuối tuần, dịch vụ ăn uống, giải trí, tham quan tìm hiểu văn hóa lịch sử, dịch vụ lữ hành. Ngoài biển Thiên Cẩm nổi tiếng còn có biển Hải Đăng ở Cẩm Lĩnh, với những bãi biển đẹp tự nhiên, tuy không rộng như biển Thiên Cẩm nhưng những bãi biển gần với các rặng đá kè sát bên vách núi rất hoang sơ và trong xanh tự nhiên, thu hút khách du lịch. Với tiềm năng này, huyện Cẩm Xuyên có thể xem du lịch là nguồn thu nhập chính sau kinh tế nông nghiệp. (Cam Xuyen District People's Committee, 2017).

Tiềm năng phát triển du lịch văn hóa – tâm linh: Cẩm Xuyên có khu lưu niệm cố Tổng bí thư Hà Huy Tập (Cẩm Hưng), đền Thượng tướng Nguyễn Biên (Cẩm Huy), chùa Yên Lạc ở xã Cẩm Nhượng được Bộ Văn hóa - Thông tin cấp bằng chứng nhận di tích lịch sử – văn hóa cấp Quốc gia, đền Cả (Cẩm Nhượng), chùa Cẩm Sơn (núi Thiên Cẩm) trước đây là đền thờ cha con Hồ Quý Ly được xây vào thế kỉ XIII, tháp Am (Cẩm Duệ) (Cam Xuyen District People's Committee, 2017).

Cẩm Xuyên còn là nơi lưu giữ truyền thống văn hóa dân gian qua các lễ hội được tổ chức hằng năm: hội hạ thủy được tổ chức sau Tết Nguyên đán nhằm cầu thần biển giúp ngư dân thuận buồm xuôi gió và hứa hẹn một mùa đánh bắt được nhiều tôm cá; hội đua thuyền tổ chức vào mùng 4 Tết Nguyên đán và các ngày lễ lớn trong năm, nhằm chọn ra những tay đua cừ khôi và rèn luyện sức khỏe cho dân vùng sông nước, đồng thời là truyền thống của nhân dân địa phương để cầu yên xóm làng; hội Nhượng Bạ tổ chức vào ngày 30/6 âm lịch.

Ngoài ra, Cẩm Xuyên còn các di sản văn hóa vật thể và phi vật thể để khai thác trong các tour du lịch như: các làn điệu dân ca ví, dặm lời cổ và lời mới; các lễ hội truyền thống, các môn thể thao; trò chơi dân gian của dân bản địa...

Tiềm năng phát triển du lịch sinh thái: Cẩm Xuyên có khu sinh thái Kẻ Gỗ là hồ nước ngọt nhân tạo lớn nhất của tỉnh Hà Tĩnh, là một phần của khu bảo tồn thiên nhiên Kẻ Gỗ thuộc địa phận 3 huyện: Cẩm Xuyên, Kỳ Anh và Hương Khê, được xây dựng trên lưu vực của sông Rào Cái; du lịch biển đảo: có đảo Bưóc, đảo Én tại biển Thiên Cẩm. (Cam Xuyen District People's Committee, 2017).

Cẩm Xuyên thực sự là một quần thể phong phú, đa dạng với nhiều cảnh quan hấp dẫn. Với nhiều tiềm năng phát triển đa dạng các loại hình du lịch và những ưu đãi do thiên nhiên ban tặng, Cẩm Xuyên thực sự là một điểm đến đầy hấp dẫn. Tuy nhiên, hoạt động du lịch ở đây thực sự chưa tương xứng với tiềm năng hiện có.

Như vậy, từ những tiềm năng nêu trên chứng tỏ huyện Cẩm Xuyên hội đủ các điều kiện về du lịch tự nhiên, du lịch sinh thái và du lịch tâm linh. Đây là tiền đề kết hợp phát triển các loại hình du lịch, tạo nên sự đa dạng trong tiến trình phát triển kinh tế của địa phương.

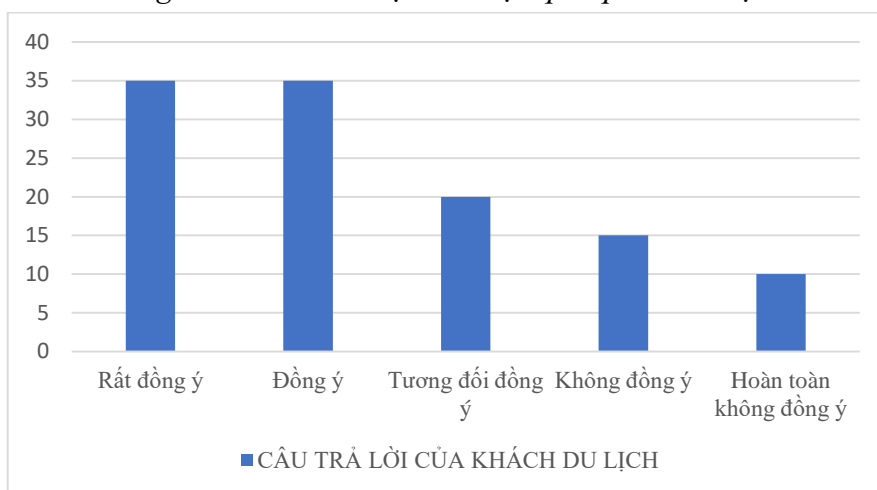
2.2. Thực trạng phát triển du lịch huyện Cẩm Xuyên

Là địa phương có nhiều tiềm năng để phát triển du lịch nhưng thực trạng phát triển du lịch ở đây vẫn chưa tương xứng với tiềm năng sẵn có. Sau quá trình nghiên cứu, khảo sát và quan sát, tác giả nhận thấy còn một số vấn đề tồn tại trong hoạt động du lịch ở Cẩm Xuyên như sau:

2.2.1. Hoạt động quản lí nhà nước về du lịch

Nhằm mục tiêu tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức, hành động của các cấp ủy và chính quyền, các cơ quan, ban ngành, đoàn thể đối với phát triển du lịch huyện Cẩm Xuyên đến năm 2025 và những năm tiếp theo, Cẩm Xuyên xác định: “Vai trò của hoạt động du lịch trong nền kinh tế của huyện; Huy động nhiều nguồn lực, khai thác có hiệu quả tiềm năng, lợi thế của huyện và khu vực để phát triển dịch vụ du lịch - thương mại huyện Cẩm Xuyên...”, với 6 nội dung chủ yếu: (1) Tăng cường tuyên truyền nâng cao nhận thức về du lịch, (2) Tổ chức thực hiện quy hoạch và triển khai các dự án phát triển du lịch, (3) Đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng du lịch, (4) Quy hoạch các điểm du lịch, tour du lịch, (5) Bảo tồn, phát huy giá trị bản sắc văn hóa, (6) Xây dựng sản phẩm du lịch đặc thù. (Ha Tinh's prestige, 2017).

Biểu đồ 1. Đánh giá của khách du lịch về hiệu quả quản lí du lịch ở Cẩm Xuyên

Nguồn: Số liệu khảo sát của tác giả, năm 2022

Kết quả khảo sát 115 khách du lịch (xem Bảng 1) ở Cẩm Xuyên về hiệu quả quản lý tại các điểm du lịch và khu du lịch về việc “du khách được giải quyết kịp thời những vấn đề như tình trạng chặt chém giá cả, gây gổ nơi công cộng, vứt rác bừa bãi và các tệ nạn khác”, có 35 câu trả lời tương đương 30,4 % du khách đồng ý và rất đồng ý, có 20 câu trả lời tương đối đồng ý chiếm 18,2% và 25 câu trả lời không đồng ý chiếm 21,7% (Tác giả khảo sát, năm 2022). Kết quả khảo sát trên cho thấy hoạt động quản lý nhà nước về du lịch ở Cẩm Xuyên khá tốt, kịp thời giải quyết những vấn đề được du khách yêu cầu.

Bên cạnh đó, vẫn có một số khách du lịch gặp vấn đề trong việc kêu gọi sự giúp đỡ từ ban quản lý nhà nước về du lịch ở đây. Cơ chế quản lý ở đây còn khá lỏng lẻo, chưa có đội ngũ cán bộ kiểm tra, giám sát thường xuyên nên khách du lịch vẫn gặp tình trạng chặt chém về giá cả, thỉnh thoảng xảy ra cảnh gây hấn của một vài vị khách với cơ sở kinh doanh dịch vụ, đặc biệt là hoạt động cứu hộ cứu nạn ở các khu du lịch biển như biển Thiên Cẩm và biển Hải Đăng ở Cẩm Lĩnh chưa hiệu quả, dẫn đến những vụ đuối nước thương tâm mà điển hình là vụ sóng dạt 4 du khách từ Hà Nội ra khơi và thiệt mạng 2 người lúc 6^h sáng ngày 3/7/2022. (Tác giả phỏng vấn người dân địa phương)

2.2.2. Về cơ sở vật chất – kỹ thuật du lịch

Cẩm Xuyên hiện có khoảng 30 cơ sở lưu trú phục vụ khách du lịch, chủ yếu tập trung ở khu vực thị trấn Cẩm Xuyên và khu du lịch Thiên Cẩm ở Cẩm Nhượng. Trong đó, những khách sạn lớn phục vụ du lịch chủ yếu tập trung ở khu du lịch Thiên Cẩm, Cẩm Nhượng. “Khu du lịch Thiên Cẩm có 21 cơ sở lưu trú với 679 phòng đăng ký kinh doanh, trong đó có 300 phòng đạt tiêu chuẩn quốc tế và 45 nhà nghỉ phục vụ hoạt động lưu trú của du khách, có 4 khách sạn được cấp sao là: Thiên Ý, Sông La, Sao Mai và Thanh Lịch. Trong đó, khách sạn Thiên Ý và Sông La là hai khách sạn 3 sao lớn nhất”. (Cam Xuyen District People's Committee, 2017).

Mặc dù, có một số cơ sở lưu trú có chất lượng tốt nhưng thực trạng các cơ sở lưu trú ở Cẩm Xuyên vẫn tồn tại nhiều vấn đề cần được giải quyết để có thể đáp ứng được nhu cầu ngày càng tăng của khách du lịch. Nhiều năm thiếu đầu tư chỉnh trang nên một số khách sạn, nhà nghỉ tại Cẩm Xuyên, Hà Tĩnh đang xuống cấp trầm trọng, vừa không đủ điều kiện đón khách, vừa làm mất mỹ quan chung. Nhà nghỉ Bảo Hiểm có vị trí trung tâm khu du lịch, khuôn viên rộng 4.313 m² với 3 dãy nhà 2 tầng gồm 30 phòng đã nhiều năm không đón khách (Hà Tĩnh Newspaper, 2022). Ngoài ra, vào mùa cao điểm, đặc biệt vào dịp 30/4, 1/5 Cẩm Xuyên vẫn diễn ra tình trạng thiếu phòng, giá phòng nghỉ và giá ăn uống ở đây so với nơi khác cũng khá cao. Khách sạn chịu ảnh hưởng của tính mùa vụ một cách nặng nề, đó cũng là lí do khiến cho giá cả vào mùa cao điểm cao hơn hẳn so với những điểm đến khác. Khách sạn, nhà nghỉ ở Cẩm Xuyên chưa quan tâm nhiều đến hoạt động khuyến khích, quảng cáo nên các doanh nghiệp du lịch, khách du lịch ngoài tỉnh ít biết đến. Thực tế cho thấy cơ sở lưu trú tại Cẩm Xuyên còn khá khiêm tốn. Số lượng khách sạn chưa nhiều, quy mô nhỏ hẹp, các khách sạn chưa được quy hoạch xây dựng hợp lí.

Hệ thống nhà hàng phục vụ hoạt động ăn uống của du khách, ngoài những nhà hàng ở trong các khách sạn được đầu tư bài bản, còn lại các nhà hàng khác ở Cẩm Xuyên quy mô tương đối nhỏ và hoạt động khiêm tốn.

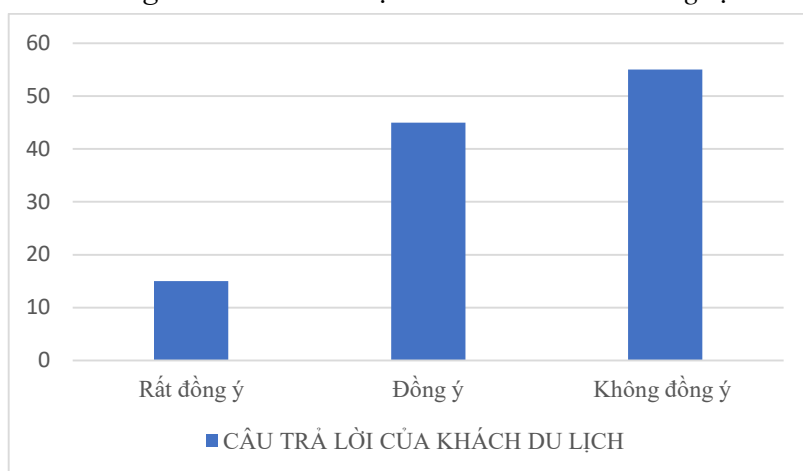
Hệ thống giao thông đến các khu, điểm du lịch như đường đến Kê Gõ, Thiên Cầm và các di tích lịch sử gần đây đã được đầu tư nhưng vẫn chưa đáp ứng được nhu cầu của du khách, ví dụ đường đến hồ Kê Gõ còn khó khăn trơn trượt khi trời mưa, đường đến khu du lịch Thiên Cầm còn hẹp, dẫn đến lưu lượng xe cộ qua lại chưa cao.

Như vậy, mặc dù cơ sở vật chất hạ tầng được đầu tư, nhưng trong thời gian tới cần có quy hoạch và đầu tư xây dựng thêm các nhà hàng, khách sạn và khu vui chơi giải trí để phục vụ nhu cầu của du khách và đáp ứng được khả năng tiếp đón khách du lịch vào mùa cao điểm.

2.2.3. Vấn đề môi trường tại các điểm và khu du lịch

Môi trường tại các điểm và khu du lịch ở Cẩm Xuyên cũng là một vấn đề cần được quan tâm giải quyết bởi có nhiều khách du lịch chưa thực sự hài lòng (xem Biểu đồ 2).

Biểu đồ 2. Đánh giá của khách du lịch về vấn đề môi trường tại Cẩm Xuyên

Nguồn: Số liệu khảo sát của tác giả, năm 2022

Khi được hỏi về sự hài lòng “môi trường du lịch, cảnh quan ở các điểm, khu du lịch ở Cẩm Xuyên sạch sẽ, không có hiện tượng xả rác bừa bãi ở cả trong và ngoài điểm du lịch, khu du lịch”, có 45 câu trả lời tương đương 39,1% số câu trả lời của khách du lịch đồng ý, 15 câu trả lời tương đương 13% rất đồng ý nhưng có đến 55 câu trả lời tương đương với 47,8% không đồng ý. Kết quả khảo sát chứng tỏ mặc dù có nhiều du khách cảm thấy hài lòng với môi trường du lịch ở đây, tuy nhiên cũng có nhiều du khách đã từng chứng kiến cảnh rác thải bừa bãi và hiện tượng môi trường ô nhiễm tại các khu du lịch và điểm du lịch ở Cẩm Xuyên. Vào mùa du lịch cao điểm, ở khu du lịch Thiên Cầm, hiện tượng rác thải do khách du lịch xả ra bừa bãi khi họ ngồi nghỉ ngơi và ăn uống ven biển vẫn tiếp diễn, thậm chí rác thải sau đó được nước biển cuốn trôi ra biển gây ô nhiễm môi trường và mất mỹ quan của vùng biển.

Ở biển Hải Đăng thuộc xã Cẩm Lĩnh, hiện tượng này còn diễn ra nghiêm trọng hơn, vì lâu ngày không có người thu dọn. Nhiều loại rác thải từ sinh hoạt của du khách như vỏ bánh kẹo, đồ ăn, chai nhựa, giấy loại..., chưa kể rác thải đủ các loại từ các nhà hàng gần đó, đặc biệt là vệ sinh của hệ thống các nhà tắm nước ngọt. Tác giả đã có cuộc trò chuyện với chủ một nhà hàng ven biển Cẩm Lĩnh về việc nước ngọt lấy từ nguồn nước nào, chủ nhà hàng Q. L. cho biết nguồn nước ngọt phục vụ khách du lịch sau khi tắm biển được dẫn ống trực tiếp từ các con suối ở trên núi trực tiếp chảy xuống, không được xử lý trước khi cho du khách tắm nước ngọt. Chính vì vậy, đã có du khách phát hiện nước có mùi tanh khi đang tắm. Điều này thực sự chưa đảm bảo vệ sinh an toàn cho du khách và sẽ ảnh hưởng đến sức khỏe cũng như trải nghiệm của du khách khi đến tắm biển ở đây. (Tác giả phỏng vấn, 2022)

Cần có những giải pháp cụ thể để khắc phục tình trạng trên như đưa ra chế tài đối với việc bảo vệ môi trường cảnh quan, thường xuyên thanh kiểm tra giám sát chất lượng môi trường nước để đảm bảo môi trường du lịch ở Cẩm Xuyên sạch đẹp, để du lịch huyện có thể phát triển một cách bền vững.

2.2.4. Thực trạng nguồn nhân lực phục vụ du lịch

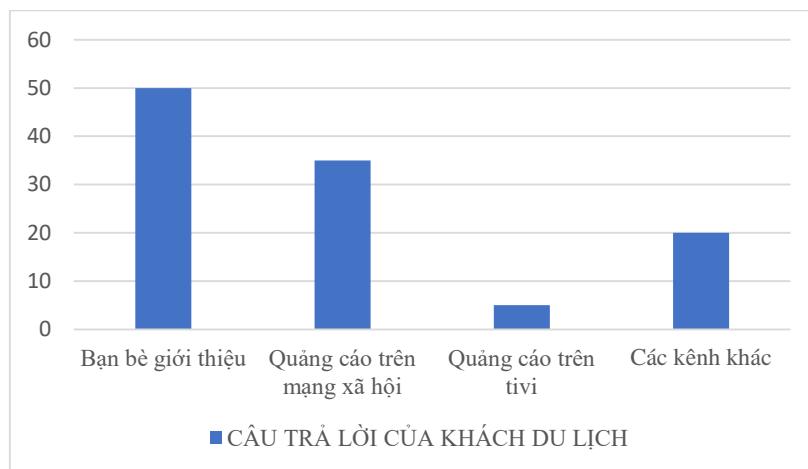
Hà Tĩnh có lực lượng lao động có trình độ đại học và trên đại học chỉ ở mức 8%, cao đẳng 9,2% và trung cấp chiếm 21%, trình độ sơ cấp chiếm số lượng lớn với 44,8%. (People's Committee of Ha Tinh province, 2013). Số lao động có thể sử dụng thành thạo tiếng Anh càng hiếm hơn. Nguồn lao động hoạt động trong lĩnh vực du lịch ở Cẩm Xuyên có trình độ chuyên môn cũng chiếm tỉ lệ khá thấp, chủ yếu là lao động thời vụ vì tính mùa vụ trong du lịch ở Cẩm Xuyên rất cao. Vào những tháng cao điểm, các doanh nghiệp du lịch chủ yếu thuê lao động thời vụ để đảm nhận các công việc như dọn dẹp vệ sinh, bảo vệ, sơ chế thực phẩm, rửa chén bát ở các nhà hàng, khách sạn...

Đại đa số lao động được tập huấn bài bản để phục vụ khách du lịch một cách tốt nhất, tuy nhiên vẫn có những người chưa có kỹ năng tốt trong giao tiếp với du khách. Trong khảo sát của tác giả về mức độ hài lòng của du khách đối với nguồn lao động du lịch ở Cẩm Xuyên, Hà Tĩnh, có đến 18,2% đánh giá không hài lòng (Tác giả khảo sát, năm 2022). Điều này có thể xảy ra trong các trường hợp vào mùa cao điểm số khách du lịch quá đông nên thái độ phục vụ của lao động còn chưa tốt, có hiện tượng đẩy giá dịch vụ lên cao hơn nhiều lần so với mặt bằng chung và một số tình huống trong giao tiếp ứng xử.

2.2.5. Về hoạt động quảng bá du lịch (xem Biểu đồ 3)

Mặc dù chính quyền địa phương có chú trọng đến hoạt động quảng bá du lịch của huyện, nhưng hiệu quả đạt được chưa cao.

Biểu đồ 3. Các cách khách du lịch tiếp cận thông tin quảng bá

Nguồn: Số liệu khảo sát của tác giả, năm 2022

Số liệu khảo sát cho thấy có 50 câu trả lời tương đương 45% khách du lịch đến Cẩm Xuyên thông qua giới thiệu của bạn bè, có 35 câu trả lời tương đương 30,4 % khách du lịch đến Cẩm Xuyên thông qua quảng cáo trên mạng xã hội, 5 câu trả lời tương đương 4,3% khách đến Cẩm Xuyên thông qua quảng cáo trên tivi (Tác giả khảo sát, năm 2022). Từ kết quả khảo sát trên, tác giả nhận định Cẩm Xuyên chưa định vị được một cách mạnh mẽ hình ảnh và đặc trưng du lịch trong lòng khách du lịch trong và ngoài nước. Khách du lịch chủ yếu đến Cẩm Xuyên thông qua giới thiệu từ bạn bè và người thân là những người đã từng du lịch ở đây.

Kết quả phân tích thực trạng hoạt động du lịch của huyện Cẩm Xuyên cho thấy một số vấn đề còn tồn tại và cần có biện pháp để giải quyết những tồn tại đó để du lịch Cẩm Xuyên có thể xây dựng được thương hiệu điếm đến với đa dạng loại hình du lịch, thu hút ngày càng nhiều hơn khách du lịch trong và ngoài nước.

2.3. Một số biện pháp phát triển du lịch huyện Cẩm Xuyên, Hà Tĩnh

Từ kết quả phân tích thực trạng du lịch huyện Cẩm Xuyên, Hà Tĩnh, tác giả đề xuất một số biện pháp để góp phần khắc phục những tồn tại và thúc đẩy sự phát triển của du lịch ở Cẩm Xuyên, Hà Tĩnh như sau:

- **Hoàn thiện cơ chế chính sách nhà nước về hoạt động du lịch**

Mặc dù Đảng ủy huyện Cẩm Xuyên đã xác định được mục tiêu và một số chính sách trong quản lí hoạt động du lịch của huyện trong thời gian tới, tuy nhiên để có thể theo sát và giải quyết được những yêu cầu của khách du lịch nhằm tăng trải nghiệm của du khách khi đến với Cẩm Xuyên thì ban quản lí nhà nước về du lịch của huyện cần có những chỉ đạo cụ thể hơn trong các hoạt động về an toàn của du khách trong các khu du lịch hoặc điếm du lịch. Đặc biệt là du lịch biển ở Thiên Cẩm và xã Cẩm Lĩnh, cần thiết lập và huấn luyện các kĩ năng cứu hộ cứu nạn để kịp thời ứng phó với những bất trắc có thể xảy ra trong quá trình

tắm biển, những chế tài xử phạt khéo léo đối với du khách, doanh nghiệp du lịch và người dân địa phương trong việc xả rác bừa bãi ảnh hưởng đến môi trường cảnh quan du lịch bằng các biển báo hoặc nhắc nhở trực tiếp; thường xuyên kiểm tra giám sát hoạt động của các nhà hàng ở các khu du lịch trong huyện để kiểm tra chất lượng an toàn vệ sinh thực phẩm cũng như chính sách giá cả ở đây, tránh trường hợp du khách bị chặt chém trong quá trình sử dụng dịch vụ.

Hoạt động du lịch cần có những cơ chế, chính sách và quy định cụ thể cho từng vấn đề và bổ sung khi phát hiện phát sinh. Vì trải nghiệm tốt của khách du lịch được cấu thành từ những trải nghiệm nhỏ trong từng dịch vụ mà khách trải qua nên ở mọi khâu trong chuỗi giá trị du lịch cần được quan tâm chỉ đạo và giám sát sát sao để phục vụ tốt nhất cho khách du lịch. Chỉ cần khách hài lòng, sẽ quay trở lại và giới thiệu cho nhiều người quay trở lại với Cẩm Xuyên, Hà Tĩnh, đây là vấn đề cực kì quan trọng và cần được quan tâm thỏa đáng.

- ***Đẩy mạnh xây dựng kết cấu hạ tầng, cơ sở vật chất - kĩ thuật du lịch***

Bài toán đặt ra cho du lịch Cẩm Xuyên nói riêng và Hà Tĩnh nói chung là đầu tư xây dựng hoàn thiện hệ thống cơ sở hạ tầng một cách cân đối giữa việc phục vụ đủ cho nhu cầu của khách du lịch vào mùa cao điểm và đảm bảo duy trì hoạt động vào mùa thấp điểm. Để giải quyết bài toán này, ban quản lí nhà nước về du lịch cần tính toán rõ những khu vực nào khách du lịch sẽ tập trung để lưu trú và ăn uống nhiều hơn và ước lượng được số khách du lịch sẽ đến với Cẩm Xuyên. Mặc dù có nhiều điểm du lịch, nhưng thực tế khách du lịch chủ yếu tập trung nhiều ở các khu du lịch nổi tiếng như khu du lịch quốc gia Thiên Cẩm, khu du lịch sinh thái Kẽ Gỗ, vì thế Cẩm Xuyên nên chú trọng đầu tư xây dựng các nhà hàng, khách sạn tại thị trấn Thiên Cẩm và thị trấn Cẩm Xuyên để đáp ứng nhu cầu tham quan, nghỉ dưỡng của khách du lịch. Song song đó là đầu tư, nâng cấp hệ thống giao thông đến các khu, điểm định hướng khai thác phát triển du lịch (như đường đến Kẽ Gỗ, Thiên Cẩm, di tích...) và đầu tư xây dựng tuyến đường phù hợp với các tour tuyến du lịch để hình thành tour du lịch sinh thái, du lịch nông thôn mới, tạo điều kiện thúc đẩy ngành du lịch huyện nhà phát triển.

- ***Bảo vệ tài nguyên và môi trường du lịch***

Nâng cao nhận thức về bảo vệ môi trường cho khách du lịch với hệ thống các biển báo nhắc nhở và chế tài xử phạt khéo léo để khách du lịch không xả rác bừa bãi.

Thanh tra kiểm tra thường xuyên hoạt động của các nhà hàng, khách sạn và hộ kinh doanh trong khu du lịch và điểm du lịch về việc đảm bảo môi trường và an toàn cho khách du lịch.

Xây dựng quy trình xử lí rác thải ở các khu, điểm du lịch và nhà hàng, khách sạn, hộ kinh doanh để quá trình xử lí rác thải được diễn ra hợp lí và đảm bảo sự phát triển bền vững của du lịch.

- **Phát triển nguồn nhân lực du lịch**

Nguồn nhân lực trong lĩnh vực du lịch đóng một vai trò quan trọng trong việc nâng cao chất lượng trải nghiệm của khách du lịch. Vì vậy, để du lịch huyện Cẩm Xuyên phát triển thì huyện cần tập trung chú ý rà soát về trình độ chuyên môn nghiệp vụ của nguồn lao động phục vụ trong du lịch, đặc biệt là lao động trực tiếp, và tiến hành bổ sung lực lượng lao động du lịch được đào tạo bài bản vào những vị trí quan trọng, trực tiếp phục vụ khách du lịch để tạo sự hài lòng và tăng trải nghiệm tốt của khách du lịch ở Cẩm Xuyên.

Hàng năm, cần cử lao động tham gia các chương trình đào tạo, các khóa học, kết hợp giữa đào tạo chuyên môn nghiệp vụ và các kỹ năng giao tiếp, ứng xử cũng như nhận thức rõ tầm quan trọng của thái độ phục vụ đối với khách du lịch. Đồng thời, có chế tài xử lý nghiêm với những hành vi ứng xử thiếu chuẩn mực với khách du lịch để tránh phát sinh những tình huống không mong muốn.

- **Đẩy mạnh hoạt động thông tin, quảng bá du lịch**

Cẩm Xuyên có hai khu du lịch khá nổi tiếng đó là khu du lịch biển Thiên Cầm và hồ Kẻ Gỗ, được đông đảo khách du lịch biết đến. Tuy nhiên, để định vị được thương hiệu điểm đến Cẩm Xuyên trong lòng khách du lịch trong và ngoài nước, Cẩm Xuyên cần có những chiến lược quảng bá mạnh mẽ hơn nữa, đầu tư nhiều hơn nữa vào hoạt động quảng bá, như: Tổ chức các lễ hội truyền thống như hội hạ thủy, đua thuyền Nhượng Bạt, giữ nguyên những giá trị nguyên bản của các lễ hội để thu hút khách du lịch. Quảng bá sâu rộng lễ hội du lịch biển được tổ chức hàng năm ở khu du lịch biển Thiên Cầm trên các phương tiện thông tin đại chúng và quảng cáo. Tham gia các gian hàng triển lãm tại các hội chợ du lịch với những hình ảnh và đặc trưng của huyện cũng là một cách để du lịch huyện vươn xa.

3. Kết luận

Cẩm Xuyên là huyện có tiềm năng du lịch phong phú, đa dạng các loại hình du lịch từ du lịch biển, du lịch sinh thái, du lịch văn hóa - lễ hội. Tuy nhiên, thực trạng hoạt động du lịch về chính sách quản lý, cơ sở vật chất - kỹ thuật, nguồn lao động du lịch, môi trường du lịch, hoạt động quảng bá xúc tiến... còn nhiều hạn chế. Để du lịch huyện phát triển tương xứng với tiềm năng hiện có, huyện Cẩm Xuyên cần thực hiện các giải pháp về cơ chế quản lý hoạt động du lịch chặt chẽ hơn, cần đẩy mạnh xây dựng cơ sở vật chất - kỹ thuật phục vụ du lịch, thúc đẩy hoạt động đào tạo nguồn nhân lực du lịch và thực hiện những giải pháp độc đáo hấp dẫn hơn để quảng bá vẻ đẹp của huyện Cẩm Xuyên tới du khách trong và ngoài nước... Huyện Cẩm Xuyên nên có sự phối kết hợp với người dân địa phương và các doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực du lịch để xây dựng chuỗi giá trị du lịch chất lượng cao, góp phần phục vụ tốt nhất cho khách du lịch và gia tăng hơn nữa trải nghiệm của khách du lịch khi đến với Cẩm Xuyên. Các bên liên quan đều cần đề cao hơn nữa trách nhiệm, hoàn thành tốt công việc của mình để góp phần đưa du lịch Cẩm Xuyên lên tầm cao mới.

❖ **Tuyên bố về quyền lợi:** Tác giả xác nhận hoàn toàn không có xung đột về quyền lợi.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Cam Xuyen District People's Committee (2021). *Bao cao tinh hình phát triển dịch vụ – thương mại huyện Cam Xuyen năm 2021* [Report on the development of commercial services in Cam Xuyen district in 2021].
- Cam Xuyen District People's Committee (2017). *Ke hoạch số 2130/KH-UBND, thực hiện Nghị quyết số 06-NQ/TU, ngày 7/12/2017 của BCH Đảng bộ Tỉnh tăng cường sự lãnh đạo của Đảng và phát triển du lịch* [Plan number 2130/KH-UBND, held on 06-NQ/TU, on December 7, 2017 of the Board of Directors is in the process of developing a tourism plan].
- Electronic portal of Cam Xuyen district (2019). Cam Xuyen lịch sử hình thành và phát triển [Cam Xuyen history of formation and development]. Retrieved from <https://camxuyen.hatinh.gov.vn/vi/gioi-thi-ve-huyen-cam-xuyen/lich-su-phat-trien>
- Ha Tinh's prestige (2017). *Nghị quyết của Ban Chấp hành Đảng bộ Tỉnh về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng và phát triển du lịch Ha Tinh đến năm 2025 và những năm tiếp theo* [The decision of the Board of Directors is currently in progress. We are currently developing a Ha Tinh tourism program in 2025 and the next year].
- Ha Tinh Newspaper (2022). *Một số cơ sở lưu trú tại Khu du lịch Thiên Cam xuống cấp* [Some accommodation facilities in Thiên Cam tourist area are degraded]. Retrieved from <https://baohatinh.vn/dau-tu/mot-so-co-so-luu-tru-tai-khu-du-lich-thien-cam-xuong-cap/228355.htm>
- People's Committee of Ha Tinh province (2013). *956/QĐ-UBND, Quyết định về việc phê duyệt quy hoạch xây dựng vùng huyện Cam Xuyen đến năm 2040, tam nhìn đến năm 2050* [956/QĐ-UBND, Set up a plan for the development of the Cam Xuyen district to the south by 2040, and by the year 2050].
- Thai, K. D. (2009). *Ha Tinh đất văn vật Hồng Lam* [Ha Tinh land of Hồng Lam literature]. Ho Chi Minh City: Tre Publisher.
- Tran, T. H. (2009). *Di tích danh thắng Ha Tinh*. [Ha Tinh scenic relic]. HaTinh: Ha Tinh Department of Culture and Sports.

**SOME ISSUES ABOUT TOURISM DEVELOPMENT
IN CAM XUYEN, HA TINH PROVINCE**

Nguyen Thi Thuy Duyen

Ho Chi Minh City University of Food Industry, Vietnam

Corresponding author: Nguyen Thi Thuy Duyen – Email: duyennguyenthithuy9@gmail.com

Received: November 10, 2022; Revised: March 23, 2023; Accepted: April 27, 2023

ABSTRACT

This article analyzes the current situation of tourism development in Cam Xuyen district in terms of state management, facilities, the environment at tourist sites and resorts, and tourism promotion. The paper synthesizes, analyze and processes data collected from observation and fieldwork, aiming to points out several areas for improvements, including weak and lack of tourism infrastructure, ineffective management, insufficient investment in tourism promotion, and polluted environment as a result of tourism activities. Based on the results of this study, the article proposes several measures to develop tourism in Cam Xuyen district, such as: improving mechanisms and policies on tourism activities, accelerating the construction of tourism infrastructure and facilities, protecting tourism environmental resources, developing tourism human resources, and promoting tourism.

Keywords: Cam Xuyen district; Ha Tinh province; tourism development